

Til: Bispemøtet i Den norske kirke

Utfyllende merknader til Bispemøtets høring om egnethetskriterier og revidert VTV-program

Vi viser Bispemøtets høring om egnethetskriterier og revidert VTV-program og til Spirs elektroniske høringssvar til spørsmålene.

Som tillegg til det elektroniske høringssvaret vil Spir tydeliggjøre sine synspunkter gjennom denne oversendelsen som gir eksempler på hvordan de utdypende punktene til egnethetskriteriene kan utformes noe kortere.

Spirs uttalelse bygger på en bred behandling i organisasjonen der høringen, foruten i Spirs sentralstyre, er behandlet i hvert enkelt av profesjonsstyrene for prester, diakoner, undervisningstjeneste, samt fagutvalg for studenter mv. Forslagene som legges frem bygger på innspill som er kommet frem gjennom behandlingen i organisasjonen.

Innledningsvis vil vi peke på det betydelige utviklingsarbeidet som er gjort i saken, og understreke at egnethetskriteriene, sammen med dokumentet om saksbehandlingsregler, bidrar til viktig klargjøring av det grunnlaget biskopenes egnethetsvurdering bygger på.

Imidlertid, som nevnt i det elektroniske høringssvaret, inneholder de utdypende punkter (høringsdokumentets hvite felt) en del kompliserte formuleringer som i form gir mer inntrykk av å være et utfyllende regelsett enn det vi har oppfattet at intensjonen har vært. I tillegg gir den innledende formuleringen «Kirken forventer at den som skal vigsles har evne og vilje til å...» et inntrykk av at punktlisten adresserer ferdige modnede egenskaper kirken mener kandidatene må besitte før vigsling, framfor områder man har en evne og vilje til å arbeide prosessuelt med. En alternativ formulering kan være: «I samtalene om egnethet vil biskopen legge vekt på at kandidatene har evne og vilje til å...»

Til utformingen av egnethetskriterier og de tilhørende utdypingene vil Spir gi følgende eksempel på hvordan listen kan formuleres kortere og med et annet preg:

Strukturell forståelse

1. *Forståelse av presten/diakonen/kateketen som arbeidstaker mv. (som i utsendt forslag)*

- Forstå hva det innebærer å stå under biskopens tilsyn og ledelse
- Samarbeide med ledelse, kolleger, rådsmedlemmer og frivillige
- Samarbeide likeverdig på tvers av kjønn, etnisitet (osv som i forslag)
- Utøve de ledelsesfunksjonene som er lagt til ...tjenesten
- Vise respekt for arbeidslivets avtaler og ordninger
- Forstå tjenesteordninger, profesjonsroller og samspill i kirken som organisasjon
- Forstå hvordan egne muligheter og begrensninger påvirker den praktiske utøvelse av yrkesrollen og eventuelle behov for ulike typer tilrettelegging (med fotnote).

2. *Forståelse av prestens rolle i kirke og samfunn*

- Representere Den norske kirke i offentligheten i samsvar med Den norske kirkes lære, ordninger og yrkesetikk.
- Forstå rammene for egen og andres tjenester i tråd med vigslingsliturgier, tjenesteordninger og andre ordninger i kirken
- Respektere andres funksjon og rolle i kirken

Personlig egnethet

1. *Evne og vilje til omsorg for andre*

- Vise empati og ta andres perspektiv
- Lytte til andre mennesker
- Møte andre mennesker med åpenhet og respekt

2. *Evne og vilje til egenomsorg*

- Sette grenser og ta vare på seg selv
- Søke hjelp og veiledning fra andre

3. *Evne og vilje til selvinnsikt*

- Se sine egne styrker og begrensninger
- Beklage og korrigere egne feiltrinn

4. *Profesjonsetisk bevissthet*

- Overholde taushetsplikten
- Skjelne mellom det fortrolige, det kollegiale og offentlige rommet
- Være bevisst på maktforhold og asymmetri i møte med andre, særlig i møte med sårbare grupper
- Vise respekt for andres grenser og identitet
- Vise ansvar som rollemodell i møte med barn og unge

5. Sosial kompetanse

- Arbeide i team
- Delta i uformelle sammenhenger og møte uforutsette hendelser
- Etablere sunne relasjoner med bevissthet om avstand og nærhet

6. Språk og kulturforståelse

- Møte medarbeidere og kirkemedlemmer med tilstrekkelig språk- og kulturkunnskap

Tros- og kallsforståelse

1. Identifikasjon med kirkens tro og kall

- Reflektere over egen tro og kallsforståelse ut fra Den norske kirkes læregrunnlag og vigslingsløfter

2. Teologisk og etisk bevissthet

- Vise teologisk og etisk bevissthet i tråd med utdanning og tjeneste
- Vise respekt for andres livssyn og tro
- Stå i tjenesten i perioder med tvil, motgang og uforutsigbarhet
- Søke støtte når det er nødvendig

3. Evne og vilje til fornyelse

- Søke åndelig og faglig fornyelse

4. Evne og vilje til å se sammenheng mellom arbeid, liv og tro

- Være bevisst på å være en rollemodell som skaper tillitt og fremmer fellesskap